

31992L0057

26.8.1992

ÚŘEDNÍ VĚSTNÍK EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

L 245/6

SMĚRNICE RADY 92/57/EHS

ze dne 24. června 1992

**o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví na dočasných nebo mobilních staveništích
(osmá samostatná směrnice ve smyslu čl. 16 odst. 1 směrnice 89/391/EHS)**

RADA EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského hospodářského společenství, a zejména na článek 118a této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise ⁽¹⁾, předložený po konzultaci s Poradním výborem pro bezpečnost, hygienu a ochranu zdraví při práci,

ve spolupráci s Evropským parlamentem ⁽²⁾,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a sociálního výboru ⁽³⁾,

vzhledem k tomu, že článek 118a Smlouvy stanoví, že Rada přijímá směrnice určující minimální požadavky na podporu zlepšování zejména pracovního prostředí a k zabezpečení vyšší úrovně ochrany bezpečnosti a zdraví pracovníků;

vzhledem k tomu, že podle uvedeného článku by tyto směrnice neměly ukládat žádná správní, finanční ani právní omezení bránící zakládání a rozvoji malých a středních podniků;

vzhledem k tomu, že sdělení Komise o jejím programu v oblasti bezpečnosti, hygieny a ochrany zdraví při práci ⁽⁴⁾ předpokládá přijetí směrnice, která by měla zajistit bezpečnost a zdraví zaměstnanců na dočasných nebo mobilních staveništích;

vzhledem k tomu, že Rada v usnesení ze dne 21. prosince 1987 o bezpečnosti, hygieně a ochraně zdraví při práci ⁽⁵⁾ vzala na vědomí úmysl Komise předložit Radě v blízké budoucnosti minimální požadavky týkající se uspořádání dočasných nebo mobilních stavenišť;

vzhledem k tomu, že dočasná a mobilní staveniště představují obor činnosti vystavující zaměstnance zvláště vysokým rizikům;

vzhledem k tomu, že nedostatečná architektonická nebo organizační řešení nebo nesprávné plánování prací při vypracovávání projektu stavby sehrály svou roli ve více než polovině pracovních úrazů na staveništích ve Společenství;

vzhledem k tomu, že v každém členském státu musí být orgány příslušné pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci informovány o provádění prací, jejichž rozsah překračuje určitou mez, před jejich zahájením;

vzhledem k tomu, že při provádění stavby může být velký počet pracovních úrazů způsoben nedostatečnou koordinací, zejména pokud různé podniky pracují současně nebo postupně na stejném dočasném nebo mobilním staveništi;

vzhledem k tomu, že je tedy nezbytné zlepšit koordinaci mezi různými stranami zúčastněnými na vypracovávání projektu stavby a rovněž při provádění prací;

vzhledem k tomu, že dodržování minimálních požadavků navržených pro zajištění vyšší úrovně bezpečnosti a zdraví na dočasných nebo mobilních pracovištích je nezbytným předpokladem pro zaručení bezpečnosti a zdraví zaměstnanců;

vzhledem k tomu, že navíc, pokud se osoby samostatně výdělečně činné a zaměstnavatelé osobně zapojí do pracovní činnosti na dočasném nebo mobilním staveništi, mohou svou činností ohrožovat bezpečnost a zdraví zaměstnanců;

vzhledem k tomu, že je tedy nezbytné rozšířit na osoby samostatně výdělečně činné a zaměstnavatele, pokud se osobně zapojí do pracovní činnosti na staveništi, oblast působnosti některých odpovídajících ustanovení směrnice Rady 89/655/EHS ze dne 30. listopadu 1989 o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví pro používání pracovního zařízení zaměstnanci při práci (druhá samostatná směrnice) ⁽⁶⁾ a směrnice Rady 89/656/EHS ze dne 30. listopadu 1989 o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví pro používání osobních ochranných prostředků zaměstnanci při práci (třetí samostatná směrnice) ⁽⁷⁾;

vzhledem k tomu, že tato směrnice je samostatnou směrnicí ve smyslu čl. 16 odst. 1 směrnice Rady 89/391/EHS ze dne 12. června 1989 o zavádění opatření pro zlepšení bezpečnosti

⁽¹⁾ Úř. věst. C 213, 28.8.1990, s. 2 a Úř. věst. C 112, 27.4.1991, s. 4.

⁽²⁾ Úř. věst. C 78, 18.3.1990, s. 172 a Úř. věst. C 150, 15.6.1992.

⁽³⁾ Úř. věst. C 120, 6.5.1991, s. 24.

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 28, 3.2.1988, s. 3.

⁽⁵⁾ Úř. věst. C 28, 3.2.1988, s. 1.

⁽⁶⁾ Úř. věst. L 393, 30.12.1989, s. 13.

⁽⁷⁾ Úř. věst. L 393, 30.12.1989, s. 18.

a ochrany zdraví zaměstnanců při práci ⁽¹⁾; že se proto uvedená směrnice vztahuje v plném rozsahu na dočasná a mobilní staveniště, aniž jsou dotčena přísnější nebo zvláštní ustanovení této směrnice;

vzhledem k tomu, že tato směrnice představuje konkrétní příspěvek k vytvoření sociálního rozměru vnitřního trhu, zejména pokud jde o oblast, na kterou se vztahuje směrnice Rady 89/106/EHS ze dne 21. prosince 1988 o sblížení právních a správních předpisů členských států týkajících se stavebních výrobků ⁽²⁾, a oblast, na kterou se vztahuje směrnice Rady 89/440/EHS ze dne 18. července 1989, kterou se mění směrnice 71/305/EHS o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce ⁽³⁾;

vzhledem k tomu, že na základě rozhodnutí 74/325/EHS ⁽⁴⁾ konzultuje Komise při vypracovávání návrhů v této oblasti Poradní výbor pro bezpečnost, hygienu a ochranu zdraví při práci,

PŘIJALA TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

Účel

1. Tato směrnice, která je osmou samostatnou směrnicí ve smyslu čl. 16 odst. 1 směrnice 89/391/EHS, stanoví minimální požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví pro dočasná nebo mobilní staveniště podle definic v čl. 2 písm. a).

2. Tato směrnice se nevztahuje na vrtání a těžbu v odvětví těžebního průmyslu ve smyslu čl. 1 odst. 2 rozhodnutí Rady 74/326/EHS ze dne 27. června 1974 o rozšíření působnosti Stálého výboru pro bezpečnost a ochranu zdraví v hornictví na všechna odvětví těžebního průmyslu ⁽⁵⁾.

3. Směrnice 89/391/EHS se vztahuje v plném rozsahu na celou oblast uvedenou v odstavci 1, aniž jsou dotčena přísnější nebo zvláštní ustanovení obsažená v této směrnicí.

Článek 2

Definice

Pro účely této směrnice se rozumí:

a) „dočasným nebo mobilním staveništěm“ (dále jen „staveniště“) každé staveniště, kde se provádějí stavební nebo inženýrské práce, jejichž nevyčerpávající seznam je uveden v příloze I;

⁽¹⁾ Úř. věst. L 183, 29.6.1989, s. 1.

⁽²⁾ Úř. věst. L 40, 11.2.1989, s. 12.

⁽³⁾ Úř. věst. L 210, 21.7.1989, s. 1. Rozhodnutí ve znění rozhodnutí Komise 90/380/EHS (Úř. věst. L 187, 19.7.1990, s. 55).

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 185, 9.7.1974, s. 15. Rozhodnutí naposledy pozměněné aktem o přistoupení z roku 1985.

⁽⁵⁾ Úř. věst. L 185, 9.7.1974, s. 18.

b) „stavebníkem“ každá fyzická nebo právnická osoba, pro kterou je stavba prováděna;

c) „vedoucím stavby“ každá fyzická nebo právnická osoba, která je odpovědná za návrh, provádění nebo dozor nad prováděním stavby na účet stavebníka;

d) „osobou samostatně výdělečně činnou“ každá osoba, s výjimkou osob uvedených v čl. 3 písm. a) a b) směrnice 89/391/EHS, jejíž odborná činnost přispívá k dokončení stavby;

e) „koordinátorem pro otázky bezpečnosti ochrany zdraví při vypracovávání projektu stavby“ každá fyzická nebo právnická osoba, která je pověřena stavebníkem nebo vedoucím stavby, aby plnila úkoly uvedené v článku 5;

f) „koordinátorem pro otázky bezpečnosti a ochrany zdraví během provádění stavby“ každá fyzická nebo právnická osoba, která je pověřena stavebníkem nebo vedoucím stavby, aby během provádění stavby plnila úkoly, uvedené v článku 6.

Článek 3

Koordinátoři – Plán bezpečnosti a ochrany zdraví – Předběžné oznámení

1. Stavebník nebo vedoucí stavby určí jednoho nebo více koordinátorů pro otázky bezpečnosti a ochrany zdraví ve smyslu čl. 2 písm. e) a f) pro každé staveniště, kde bude zastoupen více než jeden podnik.

2. Stavebník nebo vedoucí stavby zajistí, aby před zřízením staveniště byl sestaven plán bezpečnosti a ochrany zdraví v souladu s čl. 5 písm. b).

Členské státy se mohou po projednání se sociálními partnery odchýlit od prvního odstavce, pokud se ovšem nejedná

— o práce zahrnující zvláštní rizika vyjmenované v příloze II

nebo

— práce, u kterých je podle odstavce 3 vyžadováno předběžné oznámení.

3. V případě staveniště,

— u kterého je předpokládána doba trvání prací delší než třicet pracovních dní a které si vyžádá zapojení více než 20 zaměstnanců současně nebo

— jehož předpokládaný objem prací přesahuje 500 osob za den,

stavebník nebo vedoucí stavby učiní příslušným úřadům před zahájením prací předběžné oznámení vypracované v souladu s přílohou III.

Předběžné oznámení musí být viditelně vyvěšeno na staveništi a v případě nutnosti aktualizováno.

Článek 4

Vypracování projektu stavby: obecné zásady

V průběhu různých fází navrhování a vypracování projektu stavby vezme vedoucí stavby a případně stavebník v úvahu obecné zásady prevence týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví uvedené ve směrnici 89/391/EHS, zejména

- při architektonickém, technickém nebo organizačním plánování různých prací nebo pracovních fází, které probíhají současně nebo postupně,
- při odhadu doby vyžadované pro uskutečňování různých prací nebo pracovních fází. Rovněž se vezmou v úvahu pokaždé, když je to nutné, všechny plány bezpečnosti a ochrany zdraví a dokumentace vypracované v souladu s čl. 5 písm. b) nebo c) nebo upravené v souladu s čl. 6 písm. c).

Článek 5

Vypracování projektu stavby: úkoly koordinátorů

Jeden nebo více koordinátorů pro otázky bezpečnosti a ochrany zdraví při vypracovávání projektu stavby určených v souladu s čl. 3 odst. 1

- a) koordinuje uplatňování článku 4;
- b) sestaví nebo nechá sestavit plán bezpečnosti a ochrany zdraví vymezující pravidla použitelná na dotyčném staveništi, s přihlédnutím popřípadě k průmyslovým činnostem odehrávajícím se na místě; tento plán musí mimo jiné zahrnovat specifická opatření týkající se prací, které spadají do jedné nebo více kategorií v příloze II;
- c) vypracovává dokumentaci přizpůsobenou vlastnostem projektu stavby obsahující užitečné informace v oblasti bezpečnosti a zdraví, ke kterým se má přihlídnout během dalších prací.

Článek 6

Provádění stavby: úkoly koordinátorů

Jeden nebo více koordinátorů pro otázky bezpečnosti a ochrany zdraví během provádění stavby určených v souladu s čl. 3 odst. 1

- a) koordinuje uplatňování obecných zásad prevence a bezpečnosti
 - při technickém nebo organizačním plánování různých prací nebo pracovních fází, které probíhají současně nebo postupně,
 - při odhadu doby vyžadované pro uskutečňování různých prací nebo pracovních fází;
- b) koordinuje uplatňování příslušných předpisů, aby zajistil, že zaměstnavatelé a, je-li to nezbytné pro ochranu zaměstnanců, osoby samostatně výdělečně činné
 - uplatňovali důsledně zásady uvedené v článku 8,
 - používali, je-li to vyžadováno, plán bezpečnosti a ochrany zdraví uvedený v čl. 5 písm. b);
- c) provádí nebo zajišťuje provádění případných úprav plánu bezpečnosti a ochrany zdraví uvedeného v čl. 5 písm. b) a dokumentace uvedené v čl. 5 písm. c) pro přihlédnutí k vývoji prací a změnám, ke kterým dojde;
- d) organizuje spolupráci mezi zaměstnavateli, a to včetně těch, kteří se na staveništi střídají, koordinaci jejich činností za účelem ochrany zaměstnanců a prevence pracovních úrazů a rizik a jejich vzájemnou informovanost podle čl. 6 odst. 4 směrnice 89/391/EHS, a popřípadě zahrnuje i osoby samostatně výdělečně činné;
- e) koordinuje dozor nad správným prováděním pracovních postupů;
- f) přijme nezbytná opatření k zajištění, aby na staveništi měly přístup jen oprávněné osoby.

Článek 7

Odpovědnost stavebníků, vedoucích stavby a zaměstnavatelů

1. Pokud stavebník nebo vedoucí stavby určí jednoho nebo více koordinátorů k plnění úkolů uvedených v článcích 5 a 6, nezabývá je to odpovědností v tomto ohledu.

2. Uplatňování článků 5 a 6 a odstavce 1 tohoto článku se nedotýká zásady odpovědnosti zaměstnavatelů stanovené ve směrnici 89/391/EHS.

Článek 8

Uplatňování článku 6 směrnice 89/391/EHS

Při provádění stavby jsou uplatňovány zásady vymezené v článku 6 směrnice 89/391/EHS, zejména s ohledem na

- a) udržování staveniště v náležitém pořádku a v čistotě;
- b) volbu umístění pracovních míst, s přihlédnutím k podmínkám přístupu k těmto pracovním místům, a určení dopravních cest nebo pásem;
- c) podmínky manipulace s různým materiálem;
- d) údržbu, kontrolu před uvedením do provozu a pravidelnou kontrolu zařízení a přístrojů, aby se předešlo poruchám, které by mohly ohrozit bezpečnost a zdraví zaměstnanců;
- e) vymezení a zřízení skladovacích prostor a skládek různých materiálů, zvláště pokud se jedná o nebezpečné materiály či látky;
- f) podmínky odstraňování použitého nebezpečného materiálu;
- g) skladování a odstraňování nebo odvoz odpadů a sutě;
- h) přizpůsobení skutečné doby pro různé druhy prací nebo pracovních fází s přihlédnutím k postupu prací na stavbě;
- i) spolupráci mezi zaměstnavateli a osobami samostatně výdělečně činnými;
- j) vzájemné propojení s provozními činnostmi na místě, kde nebo v jehož blízkosti se nachází staveniště.

Článek 9

Povinnosti zaměstnavatelů

Za účelem ochrany bezpečnosti a zdraví na staveništi a za podmínek vymezených v článcích 6 a 7 zaměstnavatelé

- a) přijmou zejména při provádění článku 8 opatření, která jsou v souladu s minimálními požadavky vymezenými v příloze IV;
- b) berou v úvahu pokyny koordinátora nebo koordinátorů týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví.

Článek 10

Povinnosti jiných skupin osob

1. Za účelem ochrany bezpečnosti a zdraví na staveništi osoby samostatně výdělečně činné

- a) dodržují přiměřeně tato ustanovení:
 - i) čl. 6 odst. 4 a článek 13 směrnice 89/391/EHS a článku 8 a přílohu IV této směrnice,
 - ii) článek 4 směrnice 89/655/EHS a příslušná ustanovení její přílohy,
 - iii) článek 3, čl. 4 odst. 1 až 4 a 9 a článek 5 směrnice 89/656/EHS;
- b) berou v úvahu pokyny jednoho či více koordinátorů pro otázky bezpečnosti a ochrany zdraví.

2. Zaměstnavatelé, kteří se osobně zapojí do pracovní činnosti na stavbě, za účelem zajištění bezpečnosti ochrany zdraví

- a) dodržují přiměřeně tato ustanovení:
 - i) článek 13 směrnice 89/391/EHS,
 - ii) článek 4 směrnice 89/655/EHS a příslušná ustanovení její přílohy,
 - iii) článek 3, čl. 4 odst. 1 až 4 a 9 a článek 5 směrnice 89/656/EHS;
- b) berou v úvahu pokyny jednoho či více koordinátorů pro otázky bezpečnosti a ochrany zdraví.

Článek 11

Informování zaměstnanců

1. Aniž je dotčen článek 10 směrnice 89/391/EHS, jsou zaměstnanci nebo jejich zástupci informováni o všech opatřeních, která mají být přijata s ohledem na bezpečnost a ochranu zdraví na staveništi.

2. Informace musí být dotyčným zaměstnancům srozumitelné.

Článek 12

Projednání se zaměstnanci a jejich účast

V souladu s článkem 11 směrnice 89/391/EHS projednávají zaměstnavatelé se zaměstnanci nebo jejich zástupci záležitosti uvedené v článcích 6, 8 a 9 této směrnice a umožňují jejich

účast, a tak zajišťují, kdykoli je to nezbytné, náležitou koordinaci mezi zaměstnanci nebo zástupci zaměstnanců v podnicích provádějících činnost na pracovišti s přihlédnutím ke stupni rizika a velikosti pracoviště.

Článek 13

Úpravy příloh

1. Úpravy příloh I, II, III přijímá Rada postupem podle článku 118a Smlouvy.
2. Úpravy příloh čistě technického rázu v souvislosti s
 - přijetím směrnic v oblasti technické harmonizace a normalizace týkajících se dočasných nebo mobilních stavenišť nebo
 - technickým rozvojem, změnami v mezinárodních předpisech či specifikacích nebo poznacích v oblasti dočasných nebo mobilních stavenišťse přijímají postupem podle článku 17 směrnice 89/391/EHS.

Článek 14

Závěrečná ustanovení

1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí nejpozději do 31. prosince 1993.

Neprodleně o nich uvědomí Komisi.

2. Tato opatření přijatá členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

3. Členské státy sdělí Komisi znění vnitrostátních právních předpisů, které již přijaly nebo přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

4. Každých pět let předloží členské státy Komisi zprávu o praktickém provádění této směrnice a uvedou stanoviska sociálních partnerů.

Komise o tom uvědomí Evropský parlament, Radu, Hospodářský a Sociální výbor a Poradní výbor pro bezpečnost, hygienu a ochranu zdraví při práci.

5. Komise podává pravidelně Evropskému parlamentu, Radě a Hospodářskému a sociálnímu výboru zprávu o provádění této směrnice s ohledem na odstavce 1, 2, 3 a 4.

Článek 15

Tato směrnice je určena členskými státy.

V Lucemburku dne 24. června 1992.

Za Radu

předseda

José DA SILVA PENEDA

PŘÍLOHA I

**NEVYČERPÁVAJÍCÍ SEZNAM STAVEBNÍCH A INŽENÝRSKÝCH PRACÍ UVEDENÝCH V ČL. 2 PÍSM. a)
SMĚRNICE**

1. Výkopové práce	8. Opravy
2. Zemní práce	9. Odstrojování stavby
3. Výstavba	10. Demolice
4. Montáž a demontáž prefabrikovaných dílů	11. Údržba
5. Zařizování nebo vybavování	12. Údržba – Malování a úklid
6. Přestavba	13. Asanace
7. Obnova	
-

PŘÍLOHA II

**NEVYČERPÁVJÍCÍ SEZNAM PRACÍ SPOJENÝCH SE ZVLÁŠTNÍMI RIZIKY PRO
BEZPEČNOST A ZDRAVÍ ZAMĚSTNANCŮ, UVEDENÝCH V ČL. 3 ODST. 2 DRUHÉM PODODSTAVCI
SMĚRNICE**

1. Práce, které vystavují zaměstnance riziku zavalení zeminou, uvážnutí v bažinaté půdě nebo pádu z výšky, zvláště ztížené povahou práce nebo použitých postupů nebo prostředím pracovního místa nebo stavby (*).
2. Práce, které vystavují zaměstnance působení chemických a biologických látek, představující zvláštní riziko pro zaměstnance nebo zahrnující zákonný požadavek zdravotního dohledu.
3. Práce s ionizačním zářením vyžadující vyznačení kontrolovaných nebo hlídaných oblastí vymezených v článku 20 směrnice 80/836/Euratom (*).
4. Práce v blízkosti elektrického vedení vysokého napětí.
5. Práce vystavující zaměstnance riziku utonutí.
6. Studnařské práce, podzemní práce a stavba tunelů.
7. Práce při potápění s přístrojem pro dodávku vzduchu.
8. Práce v tlakové komoře.
9. Práce zahrnující používání výbušnin.
10. Montážní práce nebo demontáž těžkých prefabrikovaných dílů.

(*) Při provádění bodu 1 mají členské státy volnost stanovit hodnoty pro jednotlivé situace.

(†) Úř. věst. L 246, 17.9.1980 s. 1. Směrnice naposledy pozměněná směrnicí 84/467/Euratom (Úř. věst. L 265, 5.10.1984, s. 4).

PŘÍLOHA III

**OBSAH PŘEDBĚ NĚHO OZNÁMENÍ, UVEDENÉHO V ČL. 3 ODS. 3 PRVNÍM PODODSTAVCI TĚTO
SMĚRNICE**

1. Datum oznámení:
 2. Přesná adresa staveniště:
 3. Stavebník (stavebníci) (jméno a adresa):
 4. Druh stavby:
 5. Vedoucí stavby (jméno a adresa):
 6. Koordinátor (koordinátoři) pro otázky bezpečnosti a ochrany zdraví při vypracovávání projektu stavby (jméno a adresa):
 7. Koordinátor (koordinátoři) pro otázky bezpečnosti a ochrany zdraví během provádění stavby (jméno a adresa):
 8. Předpokládaný termín zahájení prací na staveništi:
 9. Předpokládaná doba trvání prací na staveništi:
 10. Předpokládaný maximální počet zaměstnanců na staveništi:
 11. Plánovaný počet podniků a osob samostatně výdělečně činných na staveništi:
 12. Údaje o vybraných podnicích:
-

PŘÍLOHA IV

MINIMÁLNÍ POŽADAVKY NA BEZPEČNOST A OCHRANU ZDRAVÍ NA STAVENIŠTI

uvedené v čl. 9 písm. a) a čl. 10 odst. 1 písm. a) bodě i) směrnice

Úvodní poznámky

Povinnosti stanovené v této příloze se uplatní pokaždé, když to vyžadují vlastnosti staveniště, činnosti, okolnosti nebo riziko.

Pro účely této přílohy zahrnuje pojem „prostory“ též ubytovny.

ČÁST A

OBECNÉ MINIMÁLNÍ POŽADAVKY NA PRACOVISŤE NA STAVENIŠTÍCH

1. *Stabilita a pevnost*
 - 1.1 Materiály, vybavení a obecně každý prvek, který při jakékoli změně místa může ohrozit bezpečnost a zdraví zaměstnanců, musí být upevněn náležitým a bezpečným způsobem.
 - 1.2 Přístup na každou plochu z nedostatečně pevného materiálu je povolen pouze, pokud je zajištěno vhodné vybavení nebo prostředky umožňující bezpečné provedení práce.
2. *Zařízení pro rozvod energie*
 - 2.1 Zařízení musí být navržena, provedena a používána tak, aby neohrožilo nebezpečí vzniku požáru ani výbuchu a aby osoby byly přiměřeně chráněny před nebezpečím zasažení elektrickým proudem následkem přímého nebo nepřímého kontaktu.
 - 2.2 Návrh, provedení a volba materiálu a ochranných zařízení musí odpovídat typu a výkonu rozváděné energie, vnějším podmínkám a odborným znalostem osob, které k součásti zařízení mají přístup.
3. *Únikové cesty a nouzové východy*
 - 3.1 Únikové cesty a nouzové východy musí zůstat volně průchodné a musí nejkratší možnou cestou směřovat ven nebo do bezpečné oblasti.
 - 3.2 V případě nebezpečí musí mít zaměstnanci možnost rychle a co nejbezpečněji opustit svá pracovní místa.
 - 3.3 Počet, rozmístění a rozměry únikových cest a nouzových východů závisí na využívání, vybavení a rozměrech pracoviště a na nejvyšším možném počtu přítomných osob.
 - 3.4 Zvláštní únikové cesty a nouzové východy musí být označeny symboly v souladu s vnitrostátními právními předpisy, kterými je směrnice 77/576/EHS⁽¹⁾ provedena ve vnitrostátním právu.
Tyto symboly musí být umístěn na vhodných místech a musí být odolné.
 - 3.5 Únikové cesty a nouzové východy ani přístupové dopravní cesty a přístupové dveře nesmějí být zatarašeny předměty, aby je bylo možné kdykoli a bez překážek použít.
 - 3.6 Únikové cesty a nouzové východy vyžadující osvětlení musí být opatřeny dostatečně intenzivním nouzovým osvětlením pro případ selhání osvětlení.
4. *Odhalování a zdolávání požáru*
 - 4.1 Pracoviště musí mít vhodné protipožární vybavení přiměřené vzhledem k vlastnostem staveniště, rozměrům a využití budov, jejich vybavení, fyzikálním a chemickým vlastnostem látek, které se zde mohou nacházet, a k nejvyššímu možnému počtu přítomných osob a, pokud je potřeba, požární detektory a poplašné systémy.

(¹) Úř. věst. L 229, 7.9.1977, s. 12. Směrnice naposledy pozměněná směrnicí 79/640/EHS (Úř. věst. L 183, 19.7.1979, s. 1).

- 4.2 Tato protipožární vybavení, požární detektory a poplašné systémy musí být pravidelně kontrolovány a udržovány.
- V pravidelných intervalech se musí konat vhodné zkoušky a výcvik.
- 4.3 Manuální protipožární vybavení musí být snadno dostupné a jednoduché na používání.
- Toto vybavení musí být označeno symboly v souladu s vnitrostátními právními předpisy, kterými je směrnice 77/576/EHS provedena ve vnitrostátním právu.
- Tyto symboly musí být umístěny na vhodných místech a musí být odolné.
5. *Větrání*
- S přihlédnutím k používaným pracovním metodám a fyzickému zatížení zaměstnanců musí být zajištěn dostatečný přísun čerstvého vzduchu.
- Je-li využíváno mechanické větrací zařízení, musí být udržováno ve funkčním stavu a nesmí vystavovat zaměstnance nepříjemnému průvanu.
- Kontrolní systém musí signalizovat každé selhání, pokud je to nezbytné pro ochranu zdraví zaměstnanců.
6. *Vystavení zvláštním rizikům*
- 6.1 Zaměstnanci nesmějí být vystaveni škodlivým hladinám hluku nebo škodlivým vnějším vlivům (jako jsou například plyny, páry a prach).
- 6.2 Pokud musejí zaměstnanci vstupovat do pásma, jehož ovzduší by mohlo obsahovat toxickou nebo škodlivou látku nebo mít nedostatečné množství kyslíku anebo být výbušné, musí být nepříznivé ovzduší sledováno a musí být přijata vhodná opatření k předcházení nebezpečí.
- 6.3 Zaměstnanec nesmí být v žádném případě vystaven ovzduší zahrnujícímu zvýšené riziko.
- Musí být pod neustálým dozorem zvnějšku a navíc musejí být učiněna všechna odpovídající zabezpečení k tomu, aby mu mohla být poskytnuta účinná a okamžitá pomoc.
7. *Teplota*
- V pracovní době musí být v pracovních prostorech teplota vhodná pro lidský organismus, s přihlédnutím k používaným pracovním metodám a fyzickému zatížení zaměstnanců.
8. *Přirozené a umělé osvětlení pracovních míst, prostor a dopravních cest na staveništi*
- 8.1 Pracovní místa, prostory a dopravní cesty musí pokud možno využívat přirozeného denního světla a musí být vybaveny vhodným a dostatečným umělým osvětlením v noci a když je přirozené denní světlo nedostatečné; popřípadě musí být používány přenosné světelné zdroje odolné proti nárazu.
- Barva umělého osvětlení nesmí zhoršovat nebo zkreslovat vnímání signálů nebo výstražných tabulek.
- 8.2 Osvětlovací zařízení prostor, pracovních míst a dopravních cest musí být rozmístěna tak, aby osvětlení nemohlo přispívat ke vzniku nehod zaměstnanců.
- 8.3 Prostory, pracovní místa a dopravní cesty, na kterých jsou zaměstnanci zvlášť vystaveni nebezpečí v případě výpadku umělého osvětlení, musí být vybaveny dostatečně intenzivním nouzovým osvětlením.
9. *Dveře a vrata*
- 9.1 Posuvné dveře musí být doplněny bezpečnostním zařízením, které zabraňuje jejich vypadnutí z vodicích kolejnic a pádu.
- 9.2 Dveře a vrata, které se otevírají směrem nahoru, musí být doplněny mechanismem, který zabraňuje jejich pádu zpět.
- 9.3 Dveře a vrata umístěné na únikových cestách musí být patřičně označeny.
- 9.4 Pokud průchod vraty pro chodce není bezpečný, musí být v těsné blízkosti každých vrat určených zásadně pro vozidla dveře pro chodce; dveře musí být zřetelně označené a musí být stále volně průchodné.

- 9.5 Mechanické dveře a vrata musí fungovat bez nebezpečí vzniku nehody pro zaměstnance.
Musí být vybaveny snadno rozpoznatelným a přístupným nouzovým vypínacím zařízením, a pokud se při výpadku proudu samy automaticky neotevřou, musí být možné otevřít je též manuálně.
10. *Dopravní cesty – nebezpečné prostory*
- 10.1 Dopravní cesty, včetně schodišť, pevně instalovaných žebříků, nakládacích prostorů a ramp, musí být pro počteny, umístěny, uspořádány a udržovány tak, aby zajistily snadný, bezpečný a vhodný přístup způsobem, který neohrožuje bezpečnost zaměstnanců, kteří jsou v blízkosti těchto dopravních cest zaměstnání.
- 10.2 Vyměření dopravních cest sloužících pro pěší nebo pro přepravu zboží včetně těch sloužících pro nakládání a vykládání, musí být závislé na počtu potenciálních uživatelů a typu dotyčné činnosti.
Pokud jsou na dopravních cestách používány i dopravní prostředky, musí být pro ostatní uživatele zajištěn dostatečný bezpečný prostor nebo dostatečné ochranné prostředky.
Cesty musí být zřetelně označeny, pravidelně kontrolovány a udržovány.
- 10.3 Dostatečně velký prostor musí být ponechán rovněž mezi cestami pro vozidla a dveřmi, vraty, průchody pro chodce, chodbami a schodišti.
- 10.4 Pokud se na staveništi vyskytují prostory s omezeným vstupem, musí být vybaveny zařízeními bránícími neoprávněným zaměstnancům ve vstupu.
Musí být provedena vhodná opatření pro ochranu zaměstnanců, kteří jsou oprávněni vstupovat do nebezpečných prostor.
Nebezpečné prostory musí být zřetelně označeny.
11. *Nakládací prostory a rampy*
- 11.1 Nakládací prostory a rampy musí odpovídat rozměrům nákladů, které mají být přepravovány.
- 11.2 Nakládací prostory musí mít alespoň jeden východ.
- 11.3 Nakládací rampy být dostatečně zabezpečené proti pádům zaměstnanců.
12. *Prostor pro volný pohyb na pracovním místě*
Plocha pracovního místa musí být taková, aby zaměstnanci měli dostatečnou možnost volného pohybu při práci, s přihlédnutím k veškerému nezbytnému vybavení a zařízení.
13. *První pomoc*
- 13.1 Zaměstnavatel musí zabezpečit, aby bylo možno kdykoli poskytnout na pracovišti první pomoc, a mít k dispozici zaměstnance k tomu účelu vyškolené.
Musí být učiněna opatření k zajištění odvozu zaměstnanců poraněných nebo stížených náhlou nevolností k lékařskému ošetření.
- 13.2 V závislosti na rozsahu prací nebo druhu vykonávané činnosti musí být zřízena jedna nebo více ošetřoven.
- 13.3 Ošetřovny musí být vybaveny nezbytnými prostředky a zařízeními pro poskytování první pomoci a musí být snadno přístupné s nosítky.
Musí být označeny v souladu s vnitrostátními právními předpisy, kterými je směrnice 77/576/EHS provedena ve vnitrostátním právu.
- 13.4 Prostředky první pomoci musí být navíc dostupné na všech místech, kde to vyžadují pracovní podmínky.
Prostředky musí být vhodným způsobem označené a snadno přístupné.
Adresa a telefonní číslo místního střediska první pomoci musí být viditelně vystaveny.

14. *Hygienické zařízení*
- 14.1 *Šatny a šatní skříňky*
- 14.1.1 Zaměstnanci musí mít k dispozici vhodné šatny, pokud musí nosit zvláštní pracovní oděvy a pokud ze zdravotních nebo společenských důvodů není možné požadovat, aby se převlékali v jiné místnosti.
- Šatny musí být snadno přístupné, s dostatečnou kapacitou a musí být vybaveny místy k sezení.
- 14.1.2 Šatny musí být dostatečně prostorné a musí mít vybavení umožňující každému zaměstnanci, je-li to nezbytné, aby si vysušil pracovní i civilní oděv a osobní věci a aby je mohl zamknout.
- Vyžadují-li to okolnosti (například práce s nebezpečnými látkami, vlhkost, špína), musí být pracovní a civilní oděvy ukládány do oddělených skříněk.
- 14.1.3 Pro muže a ženy musí být zařízení oddělené šatny nebo oddělené používání šaten společných.
- 14.1.4 Pokud šatny podle prvního odstavce bodu 14.1.1 nejsou nutné, musí mít každý zaměstnanec k dispozici prostor, kam si může své oděvy a osobní věci zamknout.
- 14.2. *Sprchy a umyvadla*
- 14.2.1 Pokud to vyžaduje povaha činnosti nebo zdravotní důvody, musí mít zaměstnanci k dispozici dostačující počet vhodných sprch.
- Pro muže a ženy musí být zařízení oddělené místnosti se sprchami nebo oddělené používání místností se sprchami.
- 14.2.2 Místnosti se sprchami musí být dostatečně velké, aby umožňovaly každému zaměstnanci umýt se bez překážek a za přiměřených hygienických podmínek.
- Sprchy musí být vybaveny teplou a studenou tekoucí vodou.
- 14.2.3 Pokud sprchy podle prvního odstavce bodu 14.2.1 nejsou nezbytné, musí být v blízkosti pracovních míst a šaten umístěn dostatečný počet vhodných umyvadel s tekoucí vodou (je-li to nezbytné, teplou).
- Tato umyvadla nebo jejich používání musí být pro muže a ženy oddělené, je-li to nezbytné ze společenských důvodů.
- 14.2.4 Pokud jsou sprchy nebo umývárny oddělené od šaten, musí být navzájem snadno dostupné.
- 14.3 *Záchody a umyvadla*
- V blízkosti pracovních míst, odpočíváren, šaten a místností se sprchami či umývárnami musí být zařízení oddělené místnosti s dostatečným počtem záchodů a umyvadel.
- Pro muže a ženy musí být zařízení oddělené záchody nebo jejich oddělené používání.
15. *Odpočívárny nebo ubytovací prostory*
- 15.1 Pokud to bezpečnost nebo zdraví zaměstnanců vyžadují, zejména kvůli druhu činnosti nebo překročení určitého počtu přítomných zaměstnanců a odlehlosti stavení, musí být pro zaměstnance zřízeny snadno přístupné odpočívárny nebo ubytovací prostory.
- 15.2 Odpočívárny nebo ubytovací prostory musí být dostatečně velké a vybavené stoly a židlemi s opěradly, jejichž počet odpovídá počtu zaměstnanců.
- 15.3 Pokud nejsou k dispozici odpočívárny, musí být zajištěny zaměstnancům jiné prostory, kde se mohou zdržovat po dobu přerušování práce.

- 15.4 Stálé ubytovací prostory, pokud nejsou používány výjimečně, musejí být vybaveny dostatečným počtem sociálních zařízení, jídelnou a odpočívárnou.
- Musí být vybaveny postelemi, skříněmi, stoly a židlemi s opěradly, s přihlédnutím k počtu zaměstnanců, a uspořádány případně s přihlédnutím k přítomnosti pracovníků obojího pohlaví.
- 15.5 V odpočívárnách musí být přijata přiměřená opatření na ochranu nekuřáků před obtěžováním tabákovým kouřem.
16. *Těhotné ženy a kojící matky*
- Těhotné ženy a kojící matky musí mít možnost odpočívat vleže za vhodných podmínek.
17. *Zdravotně postižení zaměstnanci*
- Pracoviště musí být v případě potřeby zařízena s přihlédnutím k zdravotně postiženým zaměstnancům.
- Toto ustanovení se použije zejména na řešení dveří, spojovacích cest, schodišť, sprch, umyvadel, záchodů používaných zdravotně postiženými osobami nebo pracovních míst, na nichž přímo vykonávají činnost.
18. *Různá ustanovení*
- 18.1 Bezprostřední okolí a hranice staveniště musí být označeny a uspořádány tak, aby byly zřetelně viditelné a rozeznatelné.
- 18.2 Na staveništi musí být pro zaměstnance zajištěno dostatečné množství pitné vody a případně jiný vhodný nealkoholický nápoj v obývaných prostorách a v blízkosti pracovních míst.
- 18.3 Zaměstnanci musí
- mít zajištěny uspokojivé podmínky ke stravování,
 - mít případně k dispozici zařízení umožňující jim připravit si jídlo za uspokojivých podmínek.

ČÁST B

ZVLÁŠTNÍ MINIMÁLNÍ POŽADAVKY NA PRACOVNÍ MÍSTA NA STAVENIŠTI

Úvodní poznámka

Pokud to vyžadují zvláštní podmínky, nemusí být rozřídění minimálních požadavků do dvou oddílů uvedených níže považováno za závazné.

Oddíl I

Pracovní místa na staveništi ve vnitřních prostorech

1. *Stabilita a pevnost*
- Prostory musejí mít konstrukci a pevnost odpovídající povaze jejich použití.
2. *Dveře nouzových východů*
- Dveře nouzových východů se musí otevírat směrem ven.
- Dveře nouzových východů nesmějí být uzamčeny ani zajištěny způsobem, který by znemožňoval jejich snadné a rychlé otevření kýmkoli, kdo by je mohl v případě nebezpečí potřebovat.
- Pro nouzové východy je zakázáno používat posuvných nebo otáčivých dveří.

3. *Větrání*

Při využívání klimatizačního zařízení nebo mechanického větracího zařízení nesmějí být zaměstnanci vystaveni nepříjemnému průvanu.

Veškeré usazeniny či nečistoty, které by mohly bezprostředně ohrozit zdraví zaměstnanců znečištěním ovzduší, musí být rychle odstraněny.
4. *Teplota*
 - 4.1 V místnostech určených pro odpočinek, pro stálou službu, v hygienických zařízeních, jídelnách a v ošetřovnách musí být udržována teplota odpovídající účelu těchto míst.
 - 4.2 Okna, světlíky a skleněné přepážky musí umožňovat ochranu před nadměrným množstvím slunečního záření, s přihlédnutím k povaze práce a využití prostoru.
5. *Přirozené a umělé osvětlení*

Pracoviště musí pokud možno využívat přirozeného denního světla a musí být vybavena umělým osvětlením vhodným pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví zaměstnanců.
6. *Podlahy, stěny a střechy prostor*
 - 6.1 Podlahy pracovišť nesmějí mít nebezpečné hrboly, díry ani nakloněné plochy; musí být pevné, stabilní a nekluzké.
 - 6.2 Povrchy podlah, stěn a stropů musí být takové, aby mohly být čištěny a renovovány v souladu s běžnými zásadami hygieny.
 - 6.3 Průhledné nebo průsvitné stěny, zvláště celoskleněné přepážky v místnostech nebo v blízkosti pracovních míst a dopravních cest, musí být zřetelně označeny a vyrobeny z bezpečnostních materiálů nebo musí být pracovní místa a dopravní cesty spolehlivě chráněny tak, aby zaměstnanci nepřišli do styku se stěnami a nebyli zraněni v případě, že dojde k jejich rozbití.
7. *Okna a světlíky*
 - 7.1 Zaměstnanci musí mít možnost bezpečně otevírat, zavírat, nastavovat nebo upevňovat okna, světlíky a větrací zařízení.

Musí být umístěny tak, aby nepředstavovaly nebezpečí pro zaměstnance, když jsou otevřené.
 - 7.2 Okna a světlíky musí být navrženy spolu s vybavením nebo musí být vybaveny zařízením, která umožňují jejich čištění bez nebezpečí pro zaměstnance vykonávající práci nebo pro přítomné zaměstnance.
8. *Dveře a vrata*
 - 8.1 Umístění, počet a rozměry dveří a vrat, a materiály použité na jejich zhotovení, jsou určeny vlastnostmi a způsobem použití prostorů.
 - 8.2 Dveře z průhledných materiálů musí být označeny ve výši očí.
 - 8.3 Kyvadlové (létací) dveře a vrata musí být průhledné, nebo musí mít průhledné výplně.
 - 8.4 Pokud průhledné nebo průsvitné plochy dveří a vrat nejsou zhotoveny z bezpečnostních materiálů a pokud by při jejich rozbití mohlo dojít ke zranění zaměstnanců, musí být plochy chráněny před rozbitím.
9. *Dopravní cesty*

Pokud to vyžaduje využití a vybavení prostorů pro ochranu zaměstnanců, musí být dopravní cesty zřetelně rozpoznatelné.

10. *Zvláštní opatření pro eskalátory a pohyblivé chodníky*

Eskalátory a pohyblivé chodníky musí fungovat bezpečně.

Musí být vybaveny nezbytným bezpečnostním zařízením.

Musí být vybaveny snadno rozpoznatelným a přístupným zařízením pro nouzové zastavení.
11. *Rozměry prostorů a objem vzduchu v prostorech*

Pracovní prostory musí mít dostatečnou půdorysnou plochu, výšku a objem umožňující zaměstnancům provádět jejich práci bez ohrožení bezpečnosti a zdraví nebo pracovní pohody.

Oddíl II

Pracovní místa na staveništi mimo prostory

1. *Stabilita a pevnost*
 - 1.1 Mobilní nebo pevná pracovní místa nacházející se ve výšce nebo hloubce musí být pevná a stabilní s přihlédnutím
 - k počtu zaměstnanců, kteří tam pracují,
 - k maximální zátěži, kterou musí nést, a k jejímu rozložení,
 - k vnějším vlivům, kterým by mohly být vystaveny.

Jestliže nosné a jiné součásti pracovních míst nemají vlastní stabilitu, musí být zajištěna vhodnými a bezpečnými upevňovacími prostředky, aby se předešlo jakémukoli nevhodnému nebo nežádoucímu posouvání celku nebo částí pracovních míst.
 - 1.2 **Kontroly**

Stabilita a pevnost musí být kontrolovány vhodným způsobem, a zejména po případné změně výšky nebo hloubky pracovního místa.
2. *Zařízení pro rozvod energie*
 - 2.1 Zařízení pro rozvod energie vyskytující se na staveništi, zejména zařízení vystavená vnějším vlivům, musí být pravidelně kontrolována a udržována.
 - 2.2 Zařízení existující před zahájením prací na staveništi musí být zjištěna, zkontrolována a zřetelně označena.
 - 2.3 Pokud se na stavbě vyskytuje nadzemní elektrické vedení, musí být přemístěno mimo oblast staveniště nebo odpojeno od proudu, je-li to možné.

Není-li to možné, je nutno umístit zábrany nebo upozornění tak, aby se vozidla a zařízení držela stranou.

Pokud vozidla musí pod vedením projíždět, musí být zajištěna vhodná výstražná zařízení a závěsné zábrany.
3. *Povětrnostní vlivy*

Zaměstnanci musí být chráněni před povětrnostními vlivy, které by mohly ohrozit jejich zdraví a bezpečnost.
4. *Padající předměty*

Zaměstnanci musí být chráněni prostředky kolektivní ochrany proti padajícím předmětům, kdykoli je to technicky možné.

Materiály a vybavení musí být rozmístěny nebo hromaděny tak, aby se zabránilo sesutí nebo převrácení.

V případě potřeby musí být na staveništi zbudovány kryté průchody nebo musí být zamezeno přístupu do nebezpečných prostor.

5. *Pády z výšky*
- 5.1 Pádům z výšky musí být zabráněno především pomocí pevného a dostatečně vysokého zábradlí, které je vybaveno alespoň podlažní lištou, hlavním a prostředním madlem nebo jiným obdobným prostředkem.
- 5.2 Práce ve výšce musí být zásadně prováděny pouze s vhodným vybavením nebo za použití prostředků kolektivní ochrany, jako jsou například zábradlí, plošiny nebo ochranná síť.
- Je-li použití těchto zařízení vyloučeno z důvodu druhu práce, je třeba zajistit vhodné přístupové prostředky a použít bezpečnostního postroje nebo jiného bezpečného prostředku k ukotvení.
6. *Lešení a žebříky (*)*
- 6.1 Veškeré lešení musí být řádně navrženo, postaveno a udržováno tak, aby se zabránilo jeho náhodnému zboření nebo posunutí.
- 6.2 Pracovní plošiny, lávky a schodiště lešení musí být postaveny, vyměřeny, chráněny a používány tak, aby chránily osoby před pádem nebo před padajícími předměty.
- 6.3 Lešení musí být prohlédnuto oprávněnou osobou
- před uvedením do provozu;
 - následně pak v pravidelných intervalech;
 - po každé změně, období nevyužívání, působení nepříznivého počasí nebo seismických poruch, nebo za jiných okolností, které by mohly ohrozit jeho odolnost nebo stabilitu.
- 6.4 Žebříky musejí být dostatečně pevné a správně udržované.
- Musí být správně používány na vhodných místech a v souladu se svým účelem.
- 6.5 Přenosná lešení musí být zajištěna proti nežádoucím posunům.
7. *Zdvihací zařízení (*)*
- 7.1 Každé zdvihací zařízení a veškeré jeho příslušenství včetně jeho součástí, upevnění, ukotvení a podpěr musí být
- správně navrženo a vyrobeno a dostatečně pevné pro účely, kterým má sloužit;
 - správně nainstalováno a používáno;
 - udržováno v dobrém provozuschopném stavu;
 - kontrolováno a podrobováno pravidelným zkouškám a kontrolám v souladu s platnými právními předpisy;
 - obsluhováno kvalifikovanými zaměstnanci, kteří byli za tím účelem řádně vyškoleni.
- 7.2 Každé zdvihací zařízení a veškeré jeho příslušenství musí mít viditelně vyznačeno maximální povolené zatížení.
- 7.3 Zdvihací zařízení a příslušenství nesmějí sloužit k jiným účelům, než k nimž jsou určena.
8. *Vozidla a stroje pro zemní práce a manipulaci s materiálem (*)*
- 8.1 Všechna vozidla a stroje pro zemní práce a manipulaci s materiály musí být
- dobře projektovány a sestrojeny, pokud možno, s přihlédnutím k ergonomickým zásadám;
 - udržovány v provozuschopném stavu;
 - správně používány.

(*) Tento bod bude upřesněn v rámci budoucí směrnice, kterou se mění směrnice 89/655/EHS, zejména za účelem doplnění bodu 3 přílohy uvedené směrnice.

- 8.2 Řidiči a obsluha vozidel a strojů pro zemní práce a manipulaci s materiálem musí být odborně vyškoleni.
- 8.3 Musí být učiněna preventivní opatření k zajištění, aby vozidla a stroje pro zemní práce a manipulaci s materiálem nespadly do výkopů nebo do vody.
- 8.4 Pokud je to vhodné, musí být stroje pro zemní práce a manipulaci s materiálem vybaveny ochranou konstrukcí chránící řidiče před poraněním v případě převrácení stroje a před pádem předmětů.
9. *Zařízení, stroje, vybavení (*)*
- 9.1 Zařízení, stroje a vybavení včetně ručních nástrojů, bezmotorových nebo s motorem, musí být
- dobře projektovány a sestaveny, pokud možno, s přihlédnutím k ergonomickým zásadám;
 - udržovány v dobrém provozuschopném stavu;
 - používány výhradně pro práce, pro které byly určeny;
 - obsluhovány zaměstnanci, kteří byli za tím účelem řádně vyškoleni.
- 9.2 Tlaková zařízení a přístroje musí být kontrolovány a podléhají pravidelným zkouškám a kontrolám v souladu s platnými právními předpisy.
10. *Výkopy, studny, podzemní práce, stavba tunelů, zemní práce*
- 10.1 Při výkopech, hloubení studní, podzemních a tunelářských pracích musí být přijata bezpečnostní opatření
- využívající vhodného vyztužení nebo svahování;
 - pro předcházení nebezpečí spojenému s pádem osob, materiálů nebo předmětů nebo s průvaly vody;
 - pro zajištění dostatečného větrání na všech pracovištích pro zabezpečení přijatelného ovzduší, které není nebezpečné nebo škodlivé zdraví;
 - pro umožnění zaměstnancům ukrytí se na bezpečném místě v případě požáru, průvalu vody nebo materiálů.
- 10.2 Před zahájením zemních prací musí být učiněna opatření k zjištění a snížení na minimum všech nebezpečí způsobených podzemními kabelemi a jinými rozvodnými systémy.
- 10.3 Musí být zajištěny bezpečné cesty k výkopu a z výkopu.
- 10.4 Hromady zeminy, materiálů a provoz vozidel musí být udržovány v bezpečné vzdálenosti od výkopů; případně musí být vyrobeny vhodné zábrany.
11. *Bourací práce*
- Pokud bourání budovy nebo stavby může představovat nebezpečí
- musí být přijata vhodná bezpečnostní opatření, metody a postupy;
 - práce musejí být naplánovány a prováděny pouze pod dohledem oprávněné osoby.
12. *Ocelové nebo betonové konstrukce, vyztužení a těžké prefabrikované díly*
- 12.1 Ocelové nebo betonové konstrukce a jejich prvky, vyztužení, prefabrikované díly nebo dočasné podpěry a výztuhy musí být vztýčovány nebo rozebírány pouze pod dohledem oprávněné osoby.
- 12.2 Dostatečná bezpečnostní opatření musí být učiněna pro ochranu zaměstnanců proti rizikům vyplvajícím z nedostatečné pevnosti nebo dočasné nestability stavby.

(*) Tento bod bude upřesněn v rámci budoucí směrnice, kterou se mění směrnice 89/655/EHS, zejména za účelem doplnění bodu 3 přílohy uvedené směrnice.

- 12.3 Vyztužení, dočasné podpěry a výtuhy musí být vymyšleny a navrženy, umístěny a udržovány tak, aby bezpečně unesly namáhání, kterému mohou být vystaveny.
13. *Jímky a kesony*
- 13.1 Všechny jímky a kesony musí být
- a) dobře postaveny z vhodných a pevných materiálů s dostatečnou odolností;
 - b) vybaveny vhodným zařízením, aby se zaměstnanci mohli dostat do bezpečí při vniknutí vody a nebo materiálů.
- 13.2 Stavbu, instalaci, změnu nebo demontáž jímky nebo kesonu je možné provádět pouze pod dohledem příslušné osoby.
- 13.3 Každou jímku a keson musí v pravidelných intervalech kontrolovat příslušná osoba.
14. *Práce na střeše*
- 14.1 Je-li nezbytné čelit nebezpečí nebo pokud výška stavby nebo její sklon překračuje hodnoty stanovené členskými státy, musí být učiněna kolektivní preventivní opatření pro zabránění pádu zaměstnanců a nářadí nebo jiných předmětů nebo materiálů.
- 14.2 Musí-li zaměstnanci pracovat na střeších nebo v jejich blízkosti nebo na jiných místech z křehkých materiálů, kterými je možné propadnout, musí být učiněna preventivní opatření, aby se zabránilo jejich mimovolnému vstupu na plochu z křehkého materiálu nebo jejich pádu.
-